

Innledning

Det er i dag registrert ca 60 veteraner i Enebakk. Kommunen har ansvar for å ivareta veteraner som har deltatt i internasjonale operasjoner. 100.000 nordmenn har siden 1947 deltatt i internasjonale operasjoner over fire kontinenter. Deltagelse som er med på å sikre fred og levevilkår over store deler av verden. Denne veteranplanen skal bidra til at kommunens veteraner får støtte til å ta ansvar for eget liv sammen med kommunen og andre dyktige fagmiljøer. Samtidig inneholder planen relevant informasjon for å kunne finne det en måtte trenge i hverdagen. Planen bygger på Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» som er handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste. Planen legger således vekt på anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging – før under og etter tjeneste.

Enebakk kommune har som mål:

- **Anerkjennelse.** Å styrke anerkjennelsen av veteranene, og bidra til treffpunkter for veteraner
- **Oppfølging** – etablering av veterankontakt

Anerkjennelse

Kommunen vil vise respekt og anerkjennelse for de som har risikert sitt liv og helse for at alle skal kunne leve trygt og selvstendig. Det å knytte forsvar og lokalsamfunn tetter sammen er svært viktig for å kunne forstå den innsatsen som våre veteraner har lagt ned. Dette viser kommunen ved å lage en tiltaksplan for ulike markeringer gjennom året. Dette arbeidet gjøres i tett dialog mellom kommune, forsvar og det lokale veteransenteret.

Tiltak:

- Ordfører er vert for årlig 8 mai arrangementet, der veteranene med deres familie er invitert. Veteraner utenfor egen kommune er også velkommen. Det legges opp til å knytte dette arrangementet til det årlige arrangementet på Oscarsborg.
- Årlig samling ved monument/minnsted for veteraner – i samarbeid med nabokommunene i Follo.

- Kommunen ønsker hvert år å markere FN dagen der skoler spesielt oppfordres til å benytte veteraner som en resurs i læring og videreføring av historisk kunnskap.

Oppfølging

Oppfølging vil måtte skje med bakgrunn i et definert behov, både fra veteranen selv og veteranens familie. Dette innebærer at ulike fagområdene går sammen med veteranen og deres familie. Der det er behov for bistand utover det kommunen selv kan gi, er kommunen behjelpelig med å koble på eksterne ressurser, og samarbeide med andre kommuner.

Forsvaret har en rekke tilbud til veteraner og deres familier både før, under og etter tjeneste i internasjonale operasjoner. Forsvaret har et oppfølgingsansvar i ett år etter hjemkomst. Noen tilbud og kontaktpunkter kan benyttes hele livet. Denne planen inneholder kontaktinformasjon til Forsvaret og andre instanser som er der om det er ønskelig. Se nærmere om Forsvarets tilbud nedenfor.

Tiltak:

- Kommunen etablerer en veterankontakt.
- Skoler, barnehager og ungdomsarbeidere fanger opp de som har behov for støtte og bistand.
- Kommunen vil gå i dialog med andre nærliggende kommuner for sammen å se på samarbeide der det er hensiktsmessig.

Ved at kommunen etablerer en veterankontakt vil støtte til veteranene og deres familier gi en bedre og mer forutsigbar hverdag for alle. Selve arbeidet med å gi relevant bistand og informasjon samtidig som lokalsamfunnet skal være der for de som trenger det, krever samhandling. Veteranenes kunnskap vil være svært viktig for at kommunen skal kunne gi nødvendig støtte.

Om Forsvarets tilbud

Før utreise arrangerer Forsvaret fellessamling for soldatene og deres familier. Her får familien informasjon om operasjonen og sikkerhetssituasjonen. De får også tips og råd om hvordan best ta vare på barn og forhold. Familien får også møte andre pårørende.

Under utenlandstjenesten har Forsvaret en 24-timers kontakttelefon for pårørende. Via denne telefonen kan viktige beskjeder formidles til de som er ute. Forsvaret arrangerer familiesamlinger underveis der det er hensiktsmessig, og videreformidler informasjon fra operasjonsområdet til de pårørende.

På vei hjem fra operasjonen har de tjenestegjørende som regel et opphold på to til tre dager, kalt mellomlanding. Overgangen til livet hjemme er ofte stor. Under mellomlandingen gjennomføres det debrief, samtale med psykolog og erfaringsinnhenting. Ved hjemkomst til Norge holdes en medaljeseremoni for å hedre soldatene. De pårørende inviteres til seremonien.

Året etter hjemkomst har Forsvaret et oppfølgingsansvar. Etter tre til seks måneder får alle en henvendelse fra Forsvaret. Her stilles en del spørsmål om hvordan den første tiden etter hjemkomst har vært. Etter ett år arrangerer Forsvaret en samling hvor personellet møtes igjen for å dele erfaringer om hvordan det var å komme hjem. Her deltar psykolog.

Forsvarets oppfølgingsplikt avsluttes etter ett år fra hjemkomst. Alle kan likevel når som helst kontakte Forsvaret, for spørsmål og informasjon om rettigheter, hjelp og tilbud. Forsvaret har et begrenset helsetilbud til veteraner, som et supplement til det sivile helsevesenet.

Hvem kan du som veteranen støtte deg på

Regionalt ressurscenter for stress og traumer Folloklinikken

Kontaktperson: Senter i Ski

E-post: postmottak@ahus.no

Telefon: 67965000

Enebakk kommunes helsetjeneste

Ved akutt krise, kontakt:

- Legevakten, tlf. 116 117

- Follo akutteam, tlf. 67 96 50 00

SIOPS – Skadde i internasjonale operasjoner

Kontaktperson: Sentralbord

Hjemmeside : www.siops.no

Telefon: 22695650

NVIO – Norges Veteranforbund for internasjonale operasjoner

Kontaktperson: Døgnbemannet telefon

På nett: Kammeratstotte.no

Telefon: 80048500

NAVs Veterankontakt for Oslo og Viken

Kontaktperson:

Haaken N. Aschim

NAV Arbeid og helse, Oslo

Telefon: 467 43 724

E-post: haaken.aschim@nav.no

Kompetansmiljøet for veteransaker i NAV (Elverum)

Kontaktpersoner:

Gunn Strand, gunn.strand@nav.no Tlf : 90703355

Carl Bergsvik, tlf 92477220

Mette Seland Pettersen, mette.seland.pettersen@nav.no Tlf : 40492115

Frogn lokale veteranklubb

Kontaktperson: Frode Åshol

E- post: post@camp-oscarsborg.no

Telefon: 92326775 Husvikveien 44, 1443 Drøbak

Veterankontakt Enebakk Kommune

Kontaktperson: Dag Møkleby

E- post: dag.mokleby@enebakk.kommune.no

Telefon: 900 55 626

FORSVARET

Forsvaret tilbyr ulike typer støtte til soldater, veteraner og deres nærmeste. Tilbudene er vist på forsvarrets nettsider: forsvaret.no/veteraner

Noen kontaktpunkter:

[Forsvarets grønne linje, et samarbeid mellom Forsvaret og Kirkens SOS.](#)

Telefon: 80030445

[Forsvarets åpne dør for veteranhenvendelser](#)

Telefon: 80085000 (hverdager mellom 0800 – 1500)

[Kontoret for psykiatri og stressmestring og Nasjonal militærmedisinske poliklinikk.](#)

Telefon: 23097930

[Forsvarets veteransenter:](#)

Bæreiavegen 588, 2208 Kongsvinger.

Telefon: 62820100

veteransenteret@mil.no

